

1. Principe

De donorselectiecriteria zijn gebaseerd op een analyse van de risico's die verbonden zijn aan het gebruik van de desbetreffende weefsels. Deze risico's worden vastgesteld aan de hand van lichamelijk onderzoek, beoordeling van de medische anamnese en de gedragshistorie, biologische tests, autopsie en eventuele andere relevante onderzoeken.

Uitzonderlijk en op grond van een gedocumenteerde risicobeoordeling en een gemotiveerde, absolute noodzaak voor een individuele welbepaalde patiënt, kan de beheerder een uitzondering toestaan op de wettelijk vastgelegde selectiecriteria.

2. Minimaal te verrichten biologische testen

(Bron: Bijlage VI KB 28/09/2009)

	Autologe levende donoren	Allogene levende donoren	Overleden donoren
Anti-HIV-1&2	x	x	x
Anti-Hbc ^[1]	x	x	x
HBsAg	x	x	x
Anti-HCV	x	x	x
Test voor syfilis	x	x	x
HIV NAT		x	x
HCV NAT		x	x
HBV NAT		x	x
Anti - HTLV-1&2 ^[2]		x	x

^[1] Indien anti-HBc positief is, terwijl HBsAg en HBV NAT negatief zijn, moet een anti-HBs test verricht worden.

^[2] Voor donoren die wonen in of komen uit een gebied met hoge incidentie van die infectie of wiens partner of ouders komen uit dergelijk gebied.

3. Uitsluitingscriteria van toepassing op Botbank

3.1 Algemene uitsluitingscriteria van toepassing op botbank

(Bron: Bijlage II KB 28/09/2009)

1. Onbekende doodsoorzaak, tenzij de doodsoorzaak na de verkrijging uit de autopsie blijkt en er geen van de algemene uitsluitingscriteria van toepassing is
2. Ziekte met onbekende etiologie in de anamnese
3. Aanwezigheid of voorgeschiedenis van maligne aandoeningen. <u>Uitzonderingen:</u> - primair basaal celcarcinoom van de huid, in situ carcinoma van de uteriene cervix en bepaalde primaire hersentumoren (type hersentumor moet gekend zijn!) - Donor mag aanvaard worden voor hoornvliesdonatie tenzij donoren met retinoblastoom, hematologische maligniteit en maligne tumoren van de voorzijde van de oogbol
4. Risico op overdracht van prionenziektes: - Donoren bij wie de ziekte van Creutzfeldt Jakob of de variant ziekte gediagnosticeerd is, alsook donoren die een familie-anamnese van niet-iatrogene ziekte van Creutzfeldt Jakob hebben. - Personen met progressieve dementie of degeneratieve ziekten van het zenuwstelsel, ook indien van onbekende oorsprong in de anamnese. - Behandeling met (groeihormoon, afkomstig uit extracten van menselijke hypofyse. - Implantatie van tympano-ossiculair, cornea-, sclera- of dura mater allogreffes en al dan niet gedocumenteerde neurochirurgie <u>Uitzondering:</u> geen risico voor personen die gedurende de laatste weken voor overlijden gedocumenteerde neurochirurgie hebben ondergaan.

5.	Systemische infecties die op het tijdstip van donatie niet onder controle zijn, zoals bacteriële ziekten, systemische virale, fungale en parasitaire infecties en significante lokale infecties in het te donoren menselijk lichaamsmateriaal. <u>Uitzondering:</u> Donoren met bacteriële septicemie kunnen in aanmerking komen voor donatie van hoornvlies op voorwaarde dat de hoornvliezen d.m.v. orgaankweek worden bewaard.
6.	Voorgeschiedenis van of klinische of laboratoriumaanwijzingen voor een risico op overdracht van HIV, acute of chronische hepatitis B (tenzij aangetoonde immuunstatus), syfilis, hepatitis C of HTLV I/II, of aanwijzingen voor risicofactoren voor deze infecties.
7.	Voorgeschiedenis van chronische systemische auto-immuunziekte met nadelige invloed op de kwaliteit van het weg te nemen lichaamsmateriaal
8.	Aanwijzingen dat testuitslagen van "donatiemonster" onbetrouwbaar zullen zijn als gevolg van hemodilutie en/of gebruik van immuunsuppressiva.
9.	Aanwijzingen voor andere risicofactoren voor overdraagbare ziekten op grond van een risico-beoordeling met inachtneming van reis- en blootstellingsanamnese van de donor en de lokale prevalentie van infectieziekten (zie verder).
10.	Aanwezigheid van lichamelijke tekenen op het lichaam van de donor die duiden op een risico voor overdraagbare ziekten
11.	Inname of blootstelling aan een stof (vb. kwik, goud, cyanide, lood,...) die in een zodanige dosis aan de ontvanger kan worden doorgegeven dat diens gezondheid gevaar loopt.
12.	Recente vaccinatie met een levend verzwakt virus waarbij een risico op overdracht aanwezig wordt geacht. Voor verdere informatie over COVID vaccins: Vragen en antwoorden over vaccins tegen COVID-19 FAGG ; andere vaccins: https://www.zorg-en-gezondheid.be/per-domein/infectieziekten-en-vaccinaties/vaccinaties/bijsluiters-vaccins
13.	Verrichte transplantatie met een xenotransplantaat

3.2 Aanvullende uitsluitingscriteria van toepassing op Botbank

(Bron: Bijlage II KB 28/09/2009)

3.2.1 Allogene levende donoren

Voldoen aan alle algemene selectiecriteria, met uitzondering van punt 1.

Daarnaast zijn er voor levende donoren aanvullende selectiecriteria die moeten beoordeeld worden:

Zwangerschap
Borstvoeding

3.3 Weefsel specifieke uitsluitingscriteria

3.3.1 Menselijk lichaamsmateriaal van het locomotorisch stelsel

Leeftijd: Bot: minimumleeftijd 15 jaar, maximum 70 jaar ^[1] Bindweefsel: minimum 15 jaar, maximum 65 jaar
--

[1] Er is geen wettelijke maximumleeftijd, maar de Botbank van het AZ Sint-Jan Brugge hanteert tijdelijk een limiet van 70 jaar om de voorraad femurkoppen te reguleren.

3.4 Tijdelijke uitsluitingscriteria

Indien er tijdelijke uitsluitingscriteria van toepassing zijn, wordt de botbank op de hoogte gebracht door het FAGG. De botbank verspreidt deze informatie via e-mail naar alle artsen en gezondheidsmedewerkers die betrokken zijn bij de donorscreening. Alle geldige notificaties kunnen teruggevonden worden op de website van het FAGG ([Informatienota's | FAGG](#)).

4. Referenties

SJKBDEX00046	KB van 28 september 2009 tot vaststelling van de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor doneren, wegnemen, verkrijgen, testen, bewerken en distribueren van menselijk lichaamsmateriaal, waaraan de banken voor menselijk lichaamsmateriaal, de intermediaire structuren voor menselijk lichaamsmateriaal en de productie-instellingen moeten voldoen
BBALDEX00001	Kwaliteitsnormen voor allogreffen van het locomotorisch stelsel (versie 2000)
SJKBDEX00109	Richtlijnen-Advies van de hoge gezondheidsraad (8716): Gemeenschappelijke kwaliteitsnormen voor alle weefsels en cell.